

KRALJEVINA JUGOSLAVIJA

UPRAVA ZA ZAŠTITU

INDUSTRIJSKE SVOJINE

KLASA 42 (6)

IZDAN 1 DECEMBRA 1938.

PATENTNI SPIS BR. 14507

Tefi-Apparatebau Dr. Daniel K. G., Köln, Nemačka.

Uredjaj na napravama za snimanje i reprodukovanje zvuka za podešavanje dubine rezanja iglom za rezanje zvučnog traga.

Prijava od 18 decembra 1937.

Važi od 1 juna 1938.

Naznačeno pravo prvenstva od 14 maja 1937 (Nemačka).

Pronalazak se odnosi na uredjaj na napravama za snimanje i reprodukovanje zvuka za podešavanje dubine rezanja iglom zvučnog traga, naročito na trakastim nosiocima zvuka.

Do sada su pisaljke za snimanje zvuka pomoću igle bile rasterećivane ili pomoću protivtega ili pomoću opruge i to do takve mere, da igla za rezanje dobije potrebnu dubinu reza. U koliko se brižljivije i oštrije igla za rezanje izvede, u toliko je bilo teže podešavanje i rasterećivanje zvučne doze, pošto je kod veoma oštire igle za rezanje dovoljno samo nekoliko grama pritiska, pa da se proizvede dovoljna dubina reza.

Ali su naprave za snimanje i reprodukovanje zvuka sa tako rasterećenim zvučnim dozama veoma osetljivi i prema veoma malim potresima, pošto doza lako dosepeva u treptanje i kao posledica toga se dobija ili i suviše dubok rez ili se javlja iskakanje igle za rezanje iz nosioca zvuka. Osim toga pri dužem trajanju snimanja igla za rezanje zadire postupno sve dublje u nosioc zvuka, tako, da se može desiti, da se tanki trakasti nosioci zvuka potpuno proseku.

Ova se nezgoda otklanja ovim pronalaskom. Po pronalasku se prekomerno oscilisanje tegom ili oprugom opterećene zvučne doze u pravcu ka nosiocu zvuka ograničava pomoću organa za podešavanje po načinu mikrometra. Na ovaj je način s jedne strane obezbeđeno tačno mikrometarsko podešavanje igle za rezanje na iz-

vesnu određenu dubinu reza i s druge strane se sprečava, da igla za rezanje zadire dublje no što je potrebno u nosioc zvuka i ovaj prema okolnostima razori. Pošto doza za rezanje svojom celom težinom, odnosno svojom punom opterećenošću dosepeva do dejstva na nosiocu zvuka, to više ne postoji ni opasnost da igla za rezanje pri potresima iskoči iz zvučnog traga. Usled toga naprave za snimanje i reprodukovanje zvuka sa uredjajem po pronalasku omogućuju bez daljeg i besprekorno snimanje u vozilima.

Jasno je, da se uredjaji po pronalasku mogu prvenstveno upotrebiti u takvim napravama za snimanje i reprodukovanje zvuka, gde se trakasti nosilac zvuka kreće preko kakve nepomične klizne putanje, pošto se samo u ovom slučaju daje praktično postići potpuna pravnomernost dubine rezanja. Kod drugih naprava za snimanje i reprodukovanje zvuka, kod kojih nosilac zvuka na mestu rezanja naleže na kakvu obrtnu putanju, ova istina teorijski izgleda moguća, ali je praktično nezadovoljavajuća, pošto se obrtna tela veoma teško mogu dovesti do tako ravnomernog kretanja, dausled slobodnih međuprostora u ležištima ili t. sl. ne nastanu mala oscilisanja, usled kojih se dubina rezanja trajno menja.

Na priloženom je nacrtu pronalazak radi primera pokazan čisto šematički. Sl. 1 pokazuje pronalazak u izgledu sa strane. Sl. 2 pokazuje vertikalni presek po liniji II—II iz sl. 1.

Doza **a** za rezanje je postavljena obrtno na osovinu **b** koja se nalazi na napravi za snimanje i reprodukovanje zvuka i — u slučaju da je to potrebno — aksijalno pomerljivo. Trakasti nosilac zvuka se pod iglom **c** za rezanje vodi preko nepomične klizne putanje **d**. Na kraku **e** koji nosi dozu nalazi se poluga **f**, koja svojim slobodnim krajem strči preko osovine **b**, tako, da se osovina **b** dobija kao obrtna tačka za dvostruku polugu **e, f**. Na slobodnom kraju poluge se nalazi obrtno ekscentar **g**, koji se može podešavati pomoću dugmeta **h**. Ekscentar **g** svojom gornjom ivicom nailazi na poprečnu polugu **i**, koja je jednostrano uklještena na napravi za snimanje i reprodukovanje zvuka između dveju vilica **k**. Na slobodan kraj poprečne poluge i utiče mikrometrski zavrtanj **l**.

Način dejstva uređaja je sledeći: Najpre se igla **c** za rezanje obrtanjem ekscentra **g** koji služi za grubo podešavanje, i koji može biti zamenjen i kakvim drugim podešnim uređajem, dovodi do dodira sa nosiocem zvuka. Po tome se vrši fino podešavanje pomoću mikrometrskog zavrtanja **l**, koje se može tačno oceniti pomoću kakve skale. Tačno ocenjivanje podešnosti mikrometrskim zavrtanjem može se

na jednostavan način izvoditi pomoću na tanjirastom obrtnom dugmetu **m** predvidenih belega i oznaka.

Patentni zahtevi:

1.) Uredaj na napravama za snimanje i reprodukovanje zvuka za podešavanje dubine rezanja iglom za rezanje zvučne brazde, naročito na trakastim nosiocima zvuka, naznačen time, što se prekomerno oscilisanje tegom ili oprugom opterećene zvučne doze (**a**), u pravcu ka prvenstveno preko nepomične klizne putanje (**d**) vode-nom nosiocu zvuka, ograničava pomoću kakvog organa za podešavanje po načinu mikrometra.

2.) Uredaj po zahtevu 1, naznačen time, što na slobodni kraj kao dvokraka poluga izvedenog kraka (**e, f**) koji nosi zvučnu dozu (**a**) deluje kakav mikrometrski zavrtanj (**l**).

3.) Uredaj po zahtevu 1 i 2, naznačen time, što osim mikrometrskog organa za podešavanje postoji još jedan drugi podešavajući organ (**g**), kojim se ostvaruje grubo spuštanje igle (**c**) za rezanje do dodira sa nosiocem zvuka.

Fig. 1

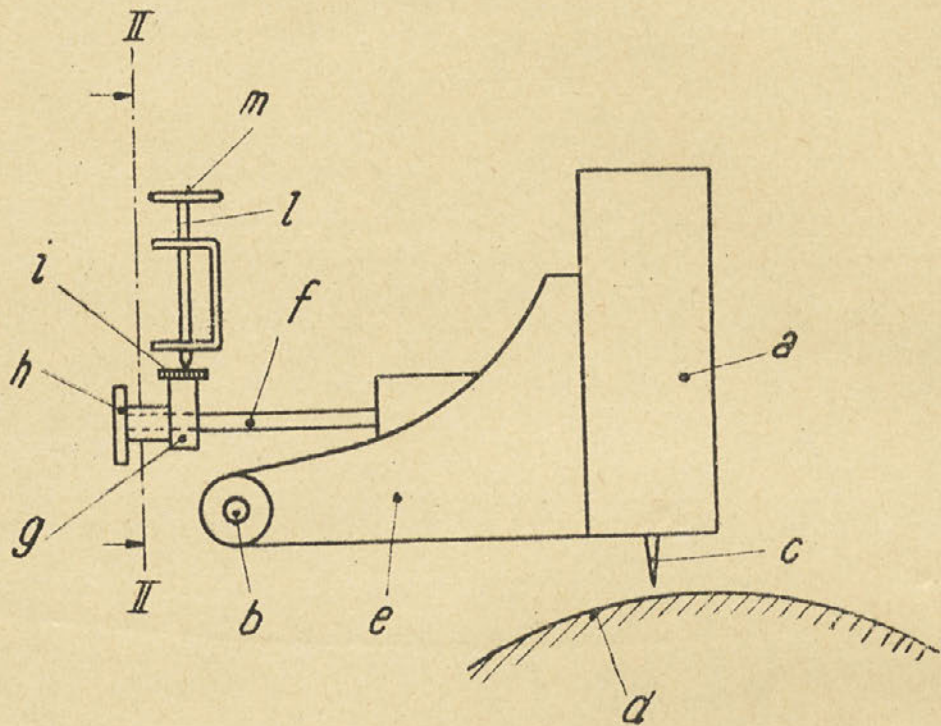

Fig. 2

